piiratud, noorematele assistentidele 2, vanematele 4 aastaga, mille järele kohatäitjat, kui ta sünnis, küll veel edasi võidakse valida. Assistente ja mitmesuguseid neile vastavaid määralisi abijõude oli 1. XII. 1926 ülikooli instituutides ja raamatukogus ametis 106, ajutisi abijõude 28; oma rõhuvas enamuses olid need kõik eestlased.

Õppekorraldus. Õppeaasta jaguneb ülikoolis kaheks semestriks: sügissemestriks, mis kestab 1. IX. — 15. XII., ja kevadsemestriks, mis kestab 15. I. — 31. V. Loengud algavad sügisel 15. IX. ja lõpevad 7.—8. XII., kevadsemestril vastavalt 22.—25. I. ja 7.—8. V. Enne loengute algust ja pärast nende lõppu peetakse eksameid. — Õppetöö juhtnööriks on teaduskondades, kus stuudiumikäik määrab ainete järjekorra, seatud enam-vähem kindlad õppeplaanid. Õpetus toimub loengute, praktiliste harjutuste, kollookviumide ja seminaride kaudu, kusjuures järjest suuremat rõhku on hakatud panema üliõpilase harjutusele teaduslikus töös. Üksnes õigusteaduskond ei ole suutnud määratu suure õpilastearvu pärast tegelikke harjutusi sunduslikuks teha. Õppimine kestab usuteaduskonnas vähemalt 4 aastat; õigusteaduskonna õiguse-osakonnas 4, majandus-osakonnas 3; arstiteaduskonnas arstidele 6, farmatseutidele 4; filosoofiateaduskonnas ei ole aastaid määratud, kuid tegelikult tuleb siin õppida 3½—5 aastat; matemaatika-loodusteaduskonna osakondade lõpetamine nõuab läbisegi 4 aastat; loomaarst lõpetab 5 aastaga; agronoom 3—4 aastaga. Kutsediplomeid ülikool muid ei anna kui arstidele, farmatseutidele ja loomaarstidele; teised kursuselõpetanud saavad kas lihtsa lõputunnistuse või magistridiplomi, kui nad suurendatud nõudeid lõppeksamil rahuldanud. Usuteadlased omandavad vaimuliku õigused konsistooriumilt, õigusteadlased saavad advokaatideks vannutatud advokaatidekogu kaudu, kohtuametisse — vastava eksami kaudu kohtupalati juures. Õpetajad peavad ülikooli juures viimasel stuudiumiaastal või pärast selle lõppu ühe aasta töötama didaktilis-metoodilises seminaris ja keskkooliõpetajate eksamikomisjonis õiendama pedagoogilised eksamid. Nii ei anna ülikooli lõpetamine üldiselt mingeid kutseõigusi.

Kõrgem teaduslik aste, mis ülikool jagab, on doktori-kraad. Seda omandada lubatakse ainult neil, kes ülikooli magistrina või, kui asi arstisse või loomaarstisse puutub, kiitusega lõpetanud. Erilist doktorieksamit nõuab suurem osa teaduskondi, vastavat väitekirja, mida avalikult tuleb kaitsta, kõik fakulteedid.

Üliõpilased. Üliõpilaseks pääseb see, kes õigustega keskkooli lõpetanud või küpsuseksami õiendanud. Ülikoolile aga on jäetud õigus tarbekorral vastuvõetavatele määrata võistuseksameid, kui sisseastujaid rohkem kui neid võib vastu võtta. Vabakuulajate vastuvõtmine on viimasel ajal õige piiratud, mõnes teaduskonnas täitsa lõpetatud. Ülikooli astumisel maksab üliõpilane 500 marka immatrikulatsioonimaksu (õppemaks on omamaalastele 5000 mk., välismaalastele 10 000 mk. semestris). 1. I. 1925 peale peavad kõik eesti soost üliõpilased, kes ülikooli astuvad, enne kui neid lubatakse teha mingisuguseid eksameid ülikoolis, õiendama eksami eesti keeles, kui neil vastavat numbrit keskkooli-lõputunnistuses ei ole.

Üliõpilased koos moodustavad üliõpilaskonna, mille eesmärgiks on kogu ülikooli noorsoo vaimliste ja majanduslikkude huvide edendamine. Üliõpilaskonna eesotsas seisab üliõpilaskonna esindus, mis valitakse kõigi üliõpilaste poolt. Selle otsused, nii kaugelt kui nad on kõigile üliõpilastele sunduslikud, vajavad ülikooli valitsuse kinnitust. Esindus võib sõnaõigusega osa võtta asemikkude kaudu üliõpilaskonna põhikirjas ette nähtud juhtumeil ülikooli nõukogu, valitsuse ja muude organite koosolekuist küsimusis, mis otsekohe üliõpilastesse puutuvad. Üliõpilas-

Tartu, lk. 659